

Aan
Waterschap Rijn en IJssel
afdeling Vergunningverlening
en Handhaving
t.a.v. de heer R. Klaus
K.c.

Van

Waterschap Rijn en IJssel
Ingekomen
- 9 FEB. 2018

Via Datum
6 februari 2018

Onderwerp
OPO 18.00346 Reactie Gasunie op verzoek tot aanvullende informatie

NOTITIE

Beste Remko,

Op 29 januari 2018 heeft Gasunie Transport Services B.V. (verder: Gasunie) officieel een verzoek tot aanvullende informatie ontvangen. Op dezelfde dag heeft er een overleg plaatsgevonden tussen het Waterschap, Rijkswaterstaat en Gasunie over een aantal zaken ten aanzien van het vergunningsverleningsproces, waaronder het verzoek tot aanvullende informatie. Naast bovengenoemde brief zijn er door de heer A. Nass van het waterschap ook een aantal vragen per e-mail aan ons verzonden. Zoals afgesproken in het overleg van maandag 29 januari jl. ontvangen jullie hierbij onze aanvullingen.

1. verduidelijking opbouw aangevraagde debieten.

Op 1 december 2017 heeft Gasunie de oorspronkelijke aangevraagde vergunning aangevuld. In deze aanvulling is onder andere verzocht om vergunning te verlenen voor het onttrekken van een debiet van 9,8 miljoen kub per jaar in plaats van de 7,2 miljoen kub per jaar die in eerste instantie was aangevraagd. Verzocht is om duidelijkheid te verschaffen over hoe het aangevraagde debiet van 9,8 miljoen kub per jaar is opgebouwd. Dit debiet is als volgt opgebouwd:

Jaar 1-10-2018 t/m 30-09-2019	Hoeveelheid te onttrekken grondwater	Opmerkingen (waar is deze informatie te vinden)
2018+ 1 ^e deel 2019 (oktober 2018 t/m maart 2019)	4,6 miljoen m ³ afgerond (op basis van worst-case schematisatie en GHS)	Zie paragraaf 4.2.2 en paragraaf 4.5 van GHR 2018 en 1 ^e deel 2019.
2 ^e deel 2019	4 miljoen m ³ afgerond (op basis van worst-case schematisatie en GHS debiet van 6.000.000 m ³ delen door 9 maanden x 6 maanden)	Zie paragraaf 4.5 van GHR 2019.

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 6 februari 2018

Onderwerp: OPO 18.00346 Reactie Gasunie op verzoek tot aanvullende informatie

Extra onttrekking als gevolg van retourbemaling 2018 en 2019	<u>1,2 miljoen m³</u> ; dit is ontstaan uit de aanname dat mitigatie per pand gedurende 50% van de gehele bemalingsperiode nodig is, leidt dit tot een toename van de onttrekking van 6.000.000 m ³ x 20%. Dit noemen we ook wel het rondpompeffect.	Zie paragraaf 5.11 uit het GHR 2019.
Totaal	<u>9.800.000 m³</u>	

2. Vraag over aanvraagformulieren d.d. 1 december 2017

Deze vraag is in het overleg van 29 januari jl. besproken en hierop is geen verdere actie noodzakelijk.

3. Aanvulling van gegeven over te onttrekken grondwater per uur en per dag

Deze vraag is ook in het overleg besproken. Hierbij is gemeld dat deze debieten gelijk blijven aan wat in vermeld in het oorspronkelijke aanvraagformulier, te weten maximaal 1500 m³ per uur en 36.000 m³ per dag.

4. Maximale retourbemaling

Gevraagd is om meer duidelijkheid te geven over de retourbemaling. Verzocht is de hoeveelheden per uur, per dag, per maand, per kwartaal, per jaar en voor het totale project aan te geven en tevens aan te geven waar de informatie in de rapportages te vinden is.

Retourbemaling	Hoeveelheid	Vindplaats in rapportage
per uur	694 m ³	Op basis van GHR 2018 par. 5.11; 16.667 / 24 uren
per dag	16.667 m ³	Op basis van GHR 2018 par. 5.11; 500.000 / 30 dagen.
per maand	500.000 m ³	Op basis van GHR 2018 par. 5.11; 2.000.000 : 4 maanden (krimpperiode juni-september). In deze periode grootschalige retourbemaling voorzien.
per kwartaal	1.500.000 m ³	3 x 500.000 m ³ /maand
per jaar	3.280.000 m ³	2,0 + 2,1 milj m ³ / 15 maanden x 12.
Totale project	4,1 miljoen m ³	2,0 (2018)+ 2,1 milj m ³ (2019).

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 6 februari 2018

Onderwerp: OPO 18.00346 Reactie Gasunie op verzoek tot aanvullende informatie

Door de aannemer zal in de loop van het jaar een technische bemalingsplan opgesteld worden waarin de retourbemaling verder zal worden uitgewerkt zodat u dit kunt toetsen aan de vergunningvoorschriften.

5. Archeologisch rapport van 7 februari 2017

Per abuis staat op de lijst met stukken dat een concept rapport Archeologie d.d. 23 december 2016 bij de aanvraag is gevoegd en niet het definitieve rapport van 7 februari 2017. Bij het controleren van de documenten in het OLO blijkt echter dat het definitieve rapport van 7 februari 2017 wel als bijlage is bijgevoegd. Het document is bijgevoegd onder de naam van: "rap IVO-P Duiven verlegging gasleiding". Het opnieuw invoeren in het OLO is daarmee niet noodzakelijk.

6. Opmerking in paragraaf 2.5.5. van beide monitorings- en lozingsadviezen.

Er wordt opgemerkt dat in beide boven vermelde adviezen vermeld staat dat de Gemiddeld Laagste Stijghoogte (GLS) nog wordt gecontroleerd. Dit is gedaan aan de hand van andere onderzoeken die in het plangebied zijn uitgevoerd voor het project ViA15. Dit betreft onderzoeken ten behoeve van het verleggen van kabels en leidingen door Liander en waterschap Rijn & IJssel. Door Liander, het waterschap Rijn & IJssel en Gasunie Transport Services een notitie opgesteld, kenmerk 270572-NOT-GHR-GV-001 revisie 01, d.d. 2 februari 2018. In deze notitie zijn de gehanteerde stijghoogten grondwater verantwoord.

7. Beantwoording van de per email gestelde vragen d.d. 25 januari jl.

Zoals vermeld zijn er ook een aantal vragen van het waterschap op 25 januari jl. per e-mail ontvangen. Een aantal hiervan zijn in bovenstaande tekst beantwoord of zijn beantwoord in de notitie 270572-NOT-GHR-GV-001 revisie 01 van 2 februari 2018.

Vraag WRIJ-V over Geohydrologische rapporten (zowel 2018-2019-1 als 2019-2)	Antwoord Gasunie:
<p>De uitgangspunten van GLG (en GHG?) zijn verschillend met die zoals nu voor de krimprisicokaart (en ook de geohydrologische onderzoeken voor Liander). Deze afwijkingen / nieuwe inzichten die er nu zijn, moeten nog worden toegelicht (bijvoorbeeld in een aparte notitie), waarom deze nieuwe inzichten niet tot andere conclusies zouden leiden in de beschrijving van effecten en waarom een nieuwe berekening niet nodig is volgens Antea / Gasunie.</p>	<p>Wij verwijzen graag naar de notitie die door Liander, het waterschap Rijn & IJssel en Gasunie Transport Services is opgesteld met kenmerk 270572-NOT-GHR-GV-001 revisie 01 van 2 februari 2018. In deze notitie zijn de gehanteerde stijghoogten grondwater verantwoord.</p>
<p>In paragraaf 4.2.2 wordt in tabel 4.3 de totale hoeveelheden bemaling weergegeven. In rapport 2018-2019-1 is retourbemaling (gebaseerd op inschatting in paragraaf 5.11) wel opgenomen bij het totaal in de tabel, echter in rapport 2019-2 niet. In rapport 2018-2019-1 wordt een extra onttrekking van 1.000.000 m3 en retourbemaling van 2.000.000 m3 genoemd (wel weergegeven in tabel 4.3), in rapport 2019-2 wordt een extra onttrekking van 1.200.000 m3 en retourbemaling van 2.100.000 m3 genoemd (niet weergegeven in tabel 4.3).</p>	<p>De vermelde hoeveelheden zijn correct. In rapport 2018-2019 zijn de hoeveelheden per abuis in tabel 4.3 blijven staan. Verwezen wordt naar de vermelde hoeveelheden in de aanvraag en in onderhavige reactie bij de beantwoording van vraag 4.</p>
<p>In paragraaf 4.5 zijn geen waterbezwaren voor retourbemaling meegenomen. Er is nog gerekend met de waterbezwaren zonder retourbemaling.</p>	<p>Correct. Wij verwijzen graag naar de vermelde hoeveelheden in de aanvraag en de reactie bij de beantwoording van vraag 4.</p>
<p>In paragraaf 4.2.2 van 2018-2019-1 is in de tabel voetnoot 2 weggefallen, zijnde volgens Jeroen Kruse: het gaat om de retourbemaling zoals beschreven is in paragraaf 5.11.</p>	<p>Correct. Deze voetnoot had toegevoegd moeten worden.</p>
<p>In paragraaf 4.5 van 2018-2019-1 wordt verwezen naar tabel 4.7 in plaats van 4.3.</p>	<p>Correct, verwijzing is foutief. Er had moeten worden verwezen naar tabel 4.3.</p>

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 6 februari 2018

Onderwerp: OPO 18.00346 Reactie Gasunie op verzoek tot aanvullende informatie

<p><i>In deze paragraaf 4.5 wordt bij het maximale debiet in de periode 1 oktober 2018 t/m 30 september 2019 aangegeven dat dit mede gebaseerd is op 50 % van het rooien van de veldstrekkingen in de periode 4-2019 t/m 12-2019. Dit is een cryptische tekst. Wordt hier bedoeld dat de leidingen worden gerooid in de periode april – december 2019 en dat de helft van de periode valt in het 'jaar' oktober 2018 t/m september 2019? Oftewel, is hier gerekend met drie maanden waterbezwaar van het rooien van de leidingen?</i></p>	<p>Hiermee wordt bedoeld dat van de werkzaamheden in de periode 4-2019 t/m 12-2019 de volgende werkzaamheden vallen in de periode 4-2019 t/m 9-2019 (c.q. de beschouwde periode van één jaar);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kruisingen K005-10 (werkputten t.b.v. rooien / dämmeren leidingen). • 50 % van het rooien van de veldstrekkingen, omdat hiermee in juli 2019 wordt gestart, na het afronden van de laatste tie-in in juni 2019.
<p><i>In paragraaf 4.7 van rapport 2018-2019-1 staat per abuis project WRIJ/Vitens i.p.v. project Liander in de eerste alinea.</i></p>	<p>Correct. Dit is een foutieve verwijzing.</p>
<p><i>In paragraaf 5.11 is het waterbezwaar van de retourbemaling uitgewerkt. In de periode van rapport 2018-2019-1 is geen sprake van krimprisico (alle werkzaamheden buiten periode juni-sept.), in de periode van rapport 2019-2 is er volgens de rapportage voor één kruising sprake van krimprisico (enige onttrekking in periode juni-sept). In rapport 2019-2 is dan ook rekening gehouden met extra onttrekkingsdebiet van 25.000 m3 en retourbemaling van 90.000 m3 (afgerond 100.000 m3 in overzicht) (gebaseerd op retourbemaling voor 4 panden, Helhoek 15A, Helhoek 17, Helhoek 31 en Helhoek 33, gedurende 20 dagen). Het is niet duidelijk op welke manier deze vier panden afgeleid zijn van de krimprisicokaart, welk invloedsgebied heeft deze kruising en binnen welke delen van de krimprisicokaart valt dit, panden aan de zuidkant van Helhoek lijken mogelijk op ongeveer gelijke afstand te zitten en zijn ook gemarkeerd op de (algemene, voor alle onttrekkingen maximale effect) krimprisicokaart in bijlage (27052-KRS-002)? Dit is</i></p>	<p>In het GHR rapport 2019-2 had vermeld moeten worden dat het verwijderen van leidingen begint in juli 2019 en doorloopt tot en met december 2019. Dus in de krimpperiode (juni-september) wordt er gewerkt aan de laatste tie-in en het verwijderen van leidingen.</p> <p>Op basis van de ontwikkelingen in januari 2018 is er een notitie opgesteld met kenmerk 270572-NOT-GHR-GV-001 revisie 01, d.d. 2 februari 2018. In deze notitie zijn de gehanteerde stijghoogten grondwater verantwoord. Aansluitend is besloten door RWS en de gezamenlijke kabel- en leidingeigenaren dat er een Milieu Effect Rapport (MER) opgesteld gaat worden.</p> <p>De hiermaast vermelden vragen en opmerkingen zullen in het MER worden beantwoord. De gehanteerde hoeveelheden retourbemaling in de vergunningaanvraag en onderhavige notitie blijven gehandhaafd.</p>

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 6 februari 2018

Onderwerp: OPO 18.00346 Reactie Gasunie op verzoek tot aanvullende informatie

overigens ook de enige retourbemaling die gebaseerd is op de krimprisicokaart. De rest van de retourbemaling die vele malen groter is, namelijk 1.000.000 m3 extra onttrekkingsdebiet en 2.000.000 m3 retourbemaling, is voor beide rapporten (2018-2019-1 en 2019-2) gelijk. Toelichting waarop dit gebaseerd is, is niet logisch beargumenteerd (er worden alleen 8 hypothetische panden genoemd op verschillende verlagingslijnen, zonder in te gaan of dit aansluit bij de situatie in praktijk). Verder lijkt het ons logischer dat de periode van 2018-2019-1 veel minder risico heeft op extra mitigerende maatregelen / retourbemaling. Er is dan immers geen onttrekking in de risicovolle periode juni-sept, terwijl dit wel het geval is in 2019-2. Dit komt echter niet terug in de onderbouwing, waardoor het ook lastig te volgen is waar de getallen op gebaseerd zijn.

In 2019-2 staat vermeld dat slechts één kruising binnen de periode mei - september zal worden aangelegd. Met een start in april en een aanlegduur van een maand, komen wij echter uit op twee kruisingen. Oftewel, hoe zit dit.

Als bijlagen zijn een kaart van de onderzijde deklaag, een kaart met algemene krimprisicokaart en een krimprisicokaart specifiek voor het project toegevoegd toegevoegd, er ontbreekt echter nog een kaart waar de GLS (in m NAP) wordt weergegeven waar deze laatste twee kaarten op gebaseerd zijn. Dit is alleen kort tekstueel toegelicht in bijlage 8 (onder het kopje "Bepaling iso-GLS-patroon"), maar geeft geen inzicht in welke GLS op welke locatie gehanteerd is. N.B. Voor vergunningaanvraag van Liander zijn deze

Het betreft een correcte opmerking. In de periode van mei - september zullen worden 2 kruisingen (of te wel tie-ins) uitgevoerd, waarvan 1 kruising (tie-in) in de krimpperiode van juni tot en met september. In totaal moeten drie tie-ins worden uitgevoerd. De eerste start in april 2019, de tweede in mei 2019 en de laatste tie-in start in de tweede week van juni 2019. De bemalingsduur van de tie-ins is bedraagt 20 dagen, dus ca. 3 weken.

Deze kaart zal worden toegevoegd aan het GHR rapport 2019-2.

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 6 februari 2018

Onderwerp: OPO 18.00346 Reactie Gasunie op verzoek tot aanvullende informatie

<p>kaarten / informatie in een apart geotechnisch rapport beschreven / onderbouwd i.p.v. als bijlagen bij de geohydrologische rapporten.</p>	
<p>Vraag WRIJ-V over monitorings/lozingsadvies (zowel 2018-2019-1 als 2019-2)</p> <p>De uitgangspunten van GLG zijn verschillend met die zoals nu voor de krimpriscokaart (en ook de geohydrologische onderzoeken voor Liander). Deze afwijkingen / nieuwe inzichten die er nu zijn, moeten nog worden toegelicht (bijvoorbeeld in een aparte notitie), daarnaast kan een andere GLG aanleiding geven voor nieuwe signaal- en actiewaarden. Deze zijn nu overigens op basis van bijlage 1 goed te herleiden / aan te passen.</p>	<p>Antwoord Gasunie:</p> <p>Verwezen wordt naar notitie met kenmerk 270572-NOT-GHR-GV-001 revisie 01, d.d. 2 februari 2018. Daaruit blijkt dat de gehanteerde GLG/GLS correct is. Er is, op basis van vermelde notitie geen aanleiding voor aanpassing van de nieuwe signaal- en actiewaarden.</p>
<p>Wij missen in paragraaf 2.5.5 de verwijzing naar de krimpriscokaart (en de krimpriscokaart met invloedsgebied ontbreekt ook als bijlage, terwijl ons dat wel wenselijk lijkt).</p>	<p>De krimpriscokaarten zijn tekeningen die onderdeel zijn van de geohydrologische rapporten waarnaar wordt verwezen.</p>
<p>De kaarten in bijlage 2A/2B (2018-2019-1) / bijlage 2 (2019-2) met de monitoringspeilbuizen en invloedsgebied zijn niet goed weergegeven (in printversie), een belangrijk deel van de informatie valt namelijk weg. Dit komt doordat allerlei extra informatie als 'opmerkingen' nog toegevoegd is aan het pdf-bestand bestand, deze toevoegingen vallen weg bij printen op verkleind formaat (A3 of A4 ipv posterformaat). Dit moet worden aangepast, onder andere i.v.m. de ter inzage legging van het rapport.</p>	<p>De hiernaast bedoelde tekeningen zijn zodanig aangepast dat het wegvallen van informatie wordt voorkomen. Gasunie zal de tekeningen laten aanpassen zodat printen op verkleind formaat mogelijk is.</p>
<p>Ook de kaarten in bijlage 3 met de lozingspunten zijn niet goed weergegeven (in printversie), een belangrijk deel van de informatie valt namelijk weg. Dit komt doordat allerlei extra informatie als 'opmerkingen' nog toegevoegd is</p>	<p>De hiernaast bedoelde tekeningen zijn zodanig aangepast dat het wegvallen van informatie wordt voorkomen. Gasunie zal de tekeningen laten aanpassen zodat printen op verkleind formaat mogelijk is.</p>

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 6 februari 2018

Onderwerp: OPO 18.00346 Reactie Gasunie op verzoek tot aanvullende informatie

<p><i>aan het pdf-bestand bestand, deze toevoegingen vallen weg bij printen op verkleind formaat (A3 of A4 i.p.v. A0 formaat). Ook deze kaart moet worden aangepast, zodat deze op klein formaat kan worden geprint.</i></p>	
<p><i>Het is niet goed te volgen in hoeverre de monitoringspunten van paragraaf 2.4.3 en 2.5 (en bij 2018-2019-1 ook 2.7) aansluiten bij de voorgestelde monitoringspunten op de kaart in bijlage 2/2A/2B. Deze lijken niet volledig / consistent te zijn met elkaar.</i></p> <p><i>De locaties van de bestaande peilbuizen DV-26 en DV-30 zijn niet correct weergegeven op de kaarten in bijlage 2/2A/2B:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> o DV-26 à werkelijke locatie verder naar het oosten (200463, 439484) o DV-30 à werkelijke locatie verder naar het westen (200126, 440508) 	<p>Dit is wellicht het gevolg van het wegvallen van een deel van de informatie van de tekeningen. De hiernaast bedoelde tekeningen zijn zodanig aangepast dat het wegvallen van informatie wordt voorkomen. Gasunie zal de tekeningen laten aanpassen zodat printen op verkleind formaat mogelijk is.</p> <p>Correct opgemerkt. Onder de tabellen met de monitoringspeilbuizen ter controle van de omvang van het invloedsgebied is vermeld dat de positie en bruikbaarheid van de voorgestelde monitoringspunten vooraf moet worden gecontroleerd. Indien de monitoringspeilbuizen niet bruikbaar blijken te zijn, worden nieuwe peilbuizen geplaatst op de aangegeven plaatsen. Dit zal ook voor DV26 en DV30 gebeuren.</p>
<p><i>Wij missen in het monitoringsadvies informatie (kaartje / korte beschrijving) over waar / wanneer mogelijk retourbemaling nodig zal zijn om te voldoen aan de gestelde signaal / actiewaarden. Dit geldt in ieder geval voor de voorziene retourbemaling gedurende de periode juni-sept 2019 (in rapport 2019-2).</i></p>	<p>In het technisch bemalingsplan van de aannemer wordt de exacte locatie van de retourbemaling uitgewerkt worden en de gestelde signaal- en actiewaarden.</p>

Met vriendelijke groet,